

ÁFA A TURIZMUSBAN

Az Infojegyzet a turizmus-szektorban alkalmazott általános forgalmi adó kérdését mutatja be, európai uniós és magyar viszonylatban egyaránt.

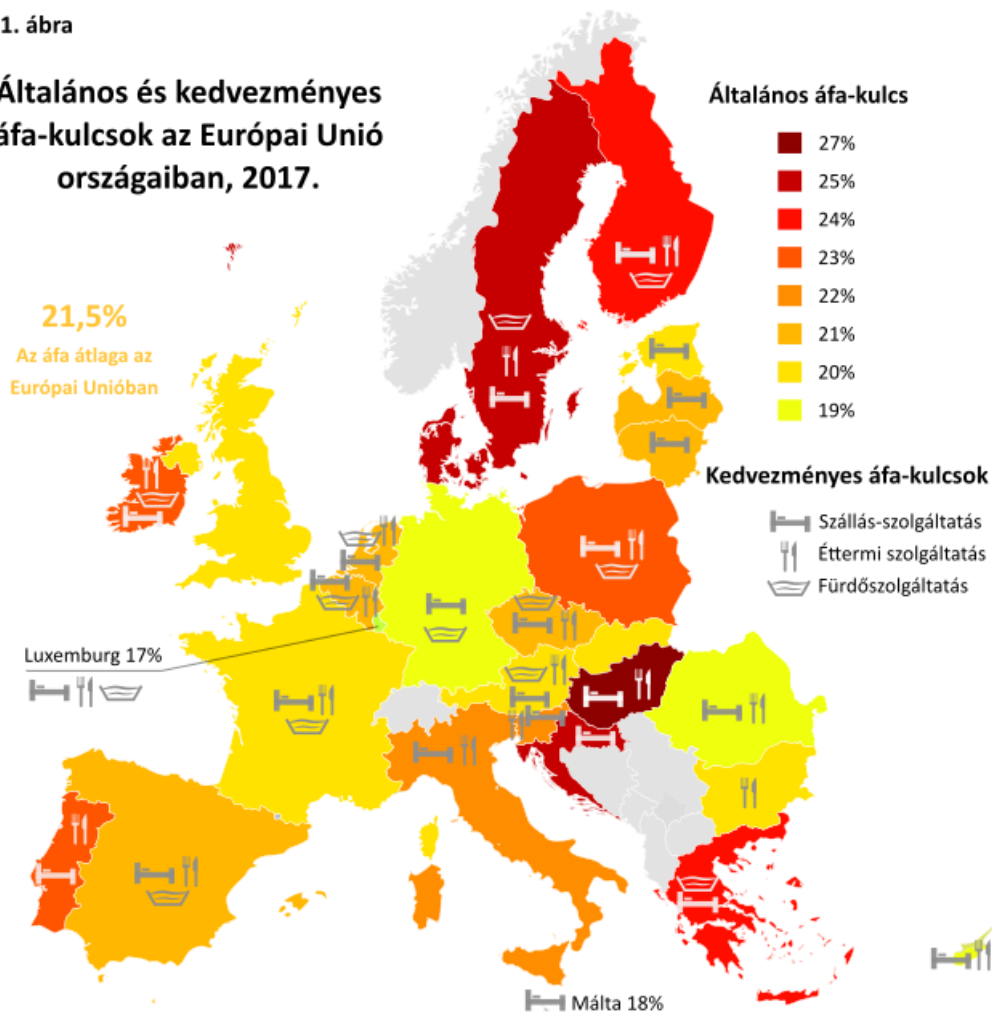
Általános forgalmi adó a turizmusban

Az Európai Unióban az **általános forgalmi adó (áfa)**, vagy **hozzáadottérték-adó (héta)** alapelveit a Tanács [2006/112/EK irányelve](#) szabályozza. Az áfa mértékét minden ország saját hatáskörben szabja meg (általános adómérték), azzal a kikötéssel, hogy ez **nem lehet 15%-nál alacsonyabb**. A tagállamok **egy vagy két kedvezményes adómértéket** alkalmazhatnak az irányelv III. mellékletében szereplő termékekre és szolgáltatásokra. A **kedvezményes adómérték nem lehet kevesebb, mint 5%**.

- Jelenleg az Európai Unió 28 tagállamából a szállodai szolgáltatások esetén 25, míg az éttermi szolgáltatások esetén 17 ország alkalmaz eltérő mértékű, de kedvezményes adókulcsot.
- Dánia, Szlovákia és az Egyesült Királyság mindkét szolgáltatás esetében általános mértékű áfát alkalmaz.
- Magyarország 2017-ben mindkét szolgáltatásban 18 százalékos, kedvezményes áfa-kulcsot alkalmaz.
- Az utazásszervezésre mind az Európai Unióban, mind Magyarországon különös szabályozást alkalmaznak.
- Általános jelenség, hogy az ágazati szereplők kedvezményes áfa-kulcsért lobbiznak.
- Németországban 2010-ben 19-ről 7 százalékra csökkent a szálláshelyszolgáltatások áfa-kulcsa, ennek nyomán 2009 és 2013 között 11,7 százalékkal növekedett a vendégéjszakák száma, és a nemzetgazdasági átlagnál gyorsabban bővült az ágazatban foglalkoztatottak száma.

1. ábra

Általános és kedvezményes áfa-kulcsok az Európai Unió országaiban, 2017.

A III. melléklet **turizmusszektor**t érintő termékei és szolgáltatásai:

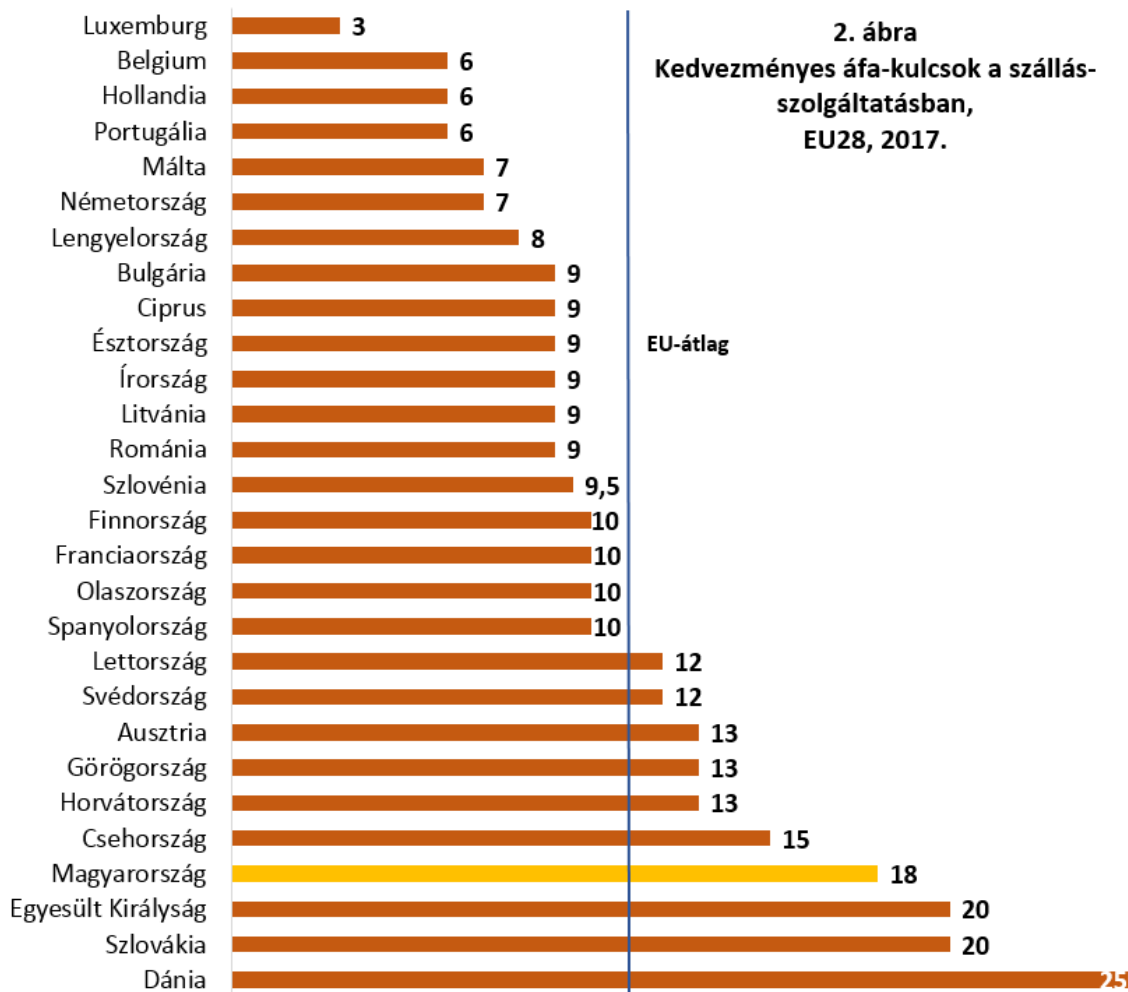
- élelmiszer;
- utasok és útipoggyászuk szállítása;
- előadásokra, színházba, cirkuszba vagy vásárokbba, vidámparkba, koncertre, múzeumba, állatkertbe, moziba, kiállításra vagy más kulturális eseményre és létesítménybe szóló belépőjegyek;
- szállodák vagy más hasonló létesítmények által nyújtott szállás, beleértve az üdülőhelyi szállásbiztosítást, továbbá a kempingek és lakókocsiparkok férőhelyeinek bérbeadását is;
- gyógyfürdői kezelés.

A 114. cikk alapján az EU12 országai közül többen **kiemelten kedvezményes adókulcsot** is alkalmazhatnak. Luxemburg így a szállás- és éttermi szolgáltatások esetében 3%-os héa-t alkalmaz, amely a legalacsonyabb mérték az

Európai Unióban.

A Bizottság 2016-ban javaslatot tett a **héa-rendszer reformjára** ([COM\(2016\) 148 final](#)), amelynek során két opciót vázoltak fel az adómértékek korszerűbb szabályozására:

- a legalacsonyabb héa-kulcs 15%-on maradása mellett a kedvezményes adómérték alkalmazása alá vonható termékek és szolgáltatások jegyzékét a végleges rendszerre való átállás során, majd azt követően rendszeres időközönként felülvizsgálják;
- az említett jegyzékelt törlik és a tagállamok nagyobb szabadságot kapnának a kedvezményes adómértékek és azok szintjének megállapítása terén. Ugyanakkor korlátozni kell a tagállamok által alkalmazható kedvezményes adómértékek maximális számát.

Forrás: Infoszolg/[HOTREC 2017.](#); [Európai Bizottság](#)

ÁGAZATI JAVASLATOK

Az Európai Unió szállodai, éttermi, és kávéházi szövetségeinek konföderációja, a **HOTREC** közelmúltban megjelent [tanulmány](#) szerint az európai turizmusban tapasztalt negatív tendenciák visszafordítása érdekében kulcsfontosságú az alacsony áfa hosszú távon történő alkalmazása, amely a következő területeken fejtheti ki hatását:

1. A versenyképesség növelése: Miközben az Európai Unióban a nemzetközi turistaérkezések száma folyamatosan emelkedik, világviszonylatban az arányszám 1990 és 2015 között 53-ról 40,3%-ra esett vissza.

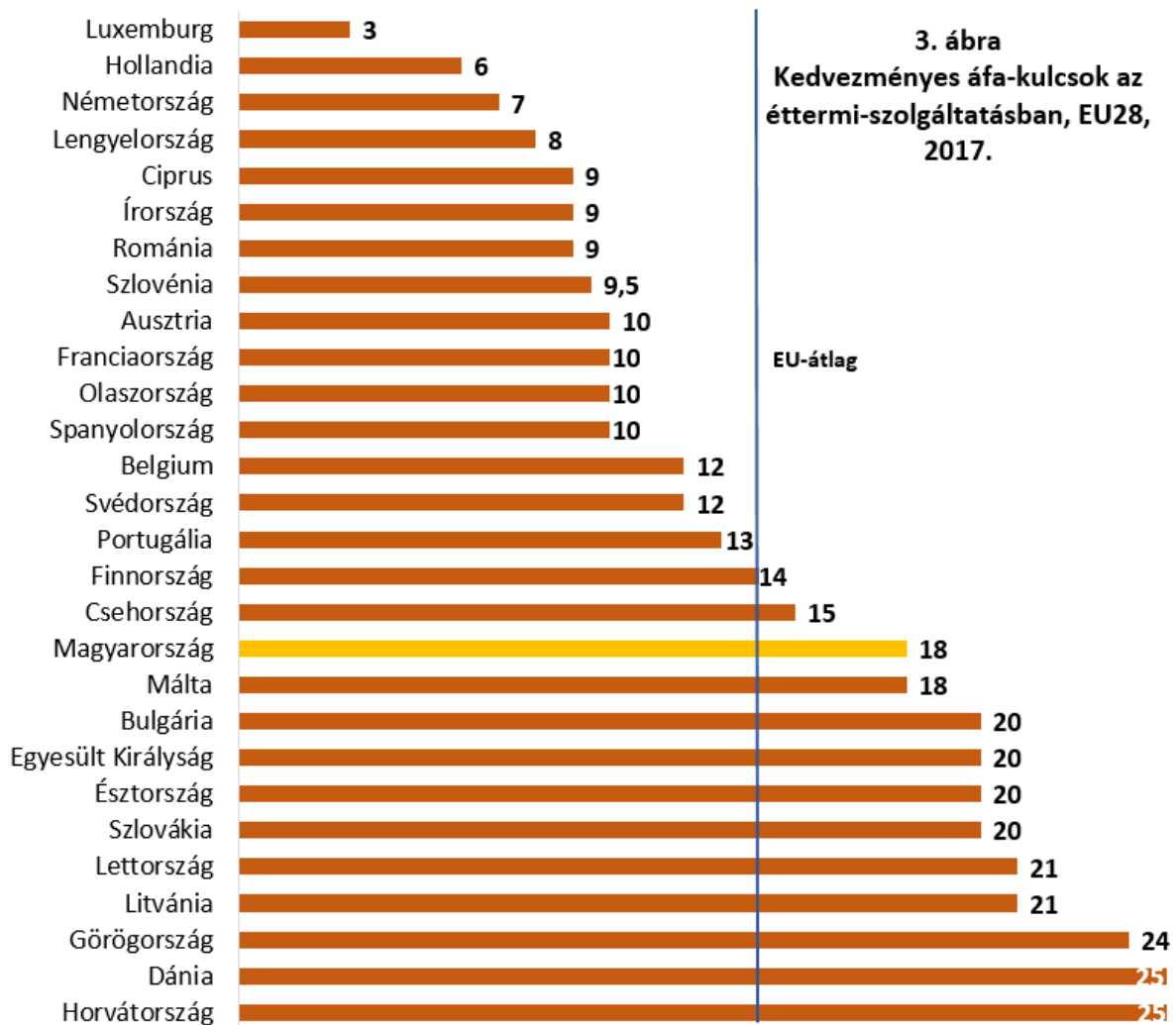
2. Az ágazat foglalkoztatottságának javítása: A szállodaipar és vendéglátás 2,5 millió új

munkahelyet teremtett az elmúlt évtizedben. Svédországban, Németországban, Írországban, Franciaországban és Belgiumban is kimutathatóan nőtt a foglalkoztatottság a szállás, illetve éttermi áfa csökkentését követően.

3. Ösztönzi a befektetéseket, melyek versenyképesebb és fenntarthatóbb turisztikai kínálatot eredményeznek.

4. A közösségi szállásmegosztók jelentős része nem fizet adókat. Az áfa-csökkentéssel a szektor csökkenheti a **szállásmegosztókkal szembeni versenyhátrányát**.

5. Árcsökkenő hatás: több országban is az éttermi áfa csökkentése árcsökkenést is eredményezett.

3. ábra
Kedvezményes áfa-kulcsok az éttermi-szolgáltatásban, EU28, 2017.

Forrás: Infoszolg/[HOTREC](#) 2017.; [Európai Bizottság](#)

MAGYAR SZABÁLYOZÁS

A magyar szabályozás ([2007. évi CXXVII. törvény](#)) szerint az áfa mértéke az **adó alapjának 27 százaléka. 18%-os kedvezményes áfa** vonatkozik:

- a kereskedelmi szálláshely-szolgáltatásra;
- az alkalmi szabadtéri rendezvényre történő, kizárólag belépést biztosító szolgáltatásra (pl. fesztiválbelépők);
- az étkezőhelyi vendéglátásban az étel- és a helyben készített, nem alkoholtartalmú italforgalomra. 2018. január 1-től már 5%-os kedvezményes áfát kell itt alkalmazni.

Szakmai szervezetek javaslatai

A **Magyar Szállodák és Éttermek Szövetsége (MSZÉS)** megrendelésére készült [tanulmány](#) 2014-ben nemzetközi példák alapján rámutatott arra, hogy az áfa-csökkentés hatására „*fokozódik a beszerzés, megindulnak a beruházások és karbantartások, emelkedik a munkaerő létszáma és bérszínvonal is, s mindez GDP-növelő tényező.*” Számításuk szerint, ha a szállodai áfa az 5%-os kedvezményes kulcsba tartozna, a költségvetés 12,8 Mrd forinttól esne el. Ezzel párhuzamosan 6%-os szállodaipari ágazati különadót lehetne

kivetni, amiből közel 11 Mrd forint folyhatna be; az utóbbit nemzetközi turizmusmarketing-re lehetne költeni.

2017-ben a [MSZÉS](#) elengedhetetlennek látja a szálláshely-szolgáltatás áfájának 5%-ra való csökkentését, amely béremelésre adna lehetőséget, és így csökkenthetnék a krónikus munkaerőhiányt. Az áfa-csökkentésért cserébe vállalnák az ágazati nettó bér jelentős emelését. [Felvetették](#), hogy a kedvezményes áfát csak legalább 3–5 évre kellene biztosítani, amely időszak alatt jelentősen javulhatna a szállodaipar versenyképessége.

A [Magyar Fürdőszövetség](#) 2017 márciusában kezdeményezte a kormánynál, hogy a fürdőszolgáltatások áfa-kulcsa 2018. január 1-től 27-ről 18%-ra csökkenjen. Az általuk készített hatástanulmány szerint az alacsonyabb áfa-kulcs miatti bevételkiesés az állami költségvetésben csak marginális lenne, ugyanakkor a fürdőknél maradó többletforrást a bérek emelésre, állagmegőrzésre és infrastrukturális fejlesztésekre lehet fordítani. Az Európai Unióban jelenleg Magyarországon a legmagasabb a [fürdőszolgáltatások áfája](#) (pl. Németország 7%, Csehország 15%), amely jelentős versenyhátrányt eredményez.

Források:

- A Tanács [2006/112/EK irányelve](#) a közös hozzáadottértékadó-rendszerről
- VAT rates applied in the Member States of the European Union. [Situation at 1st January 2017](#)
- A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak egy, a héára vonatkozó cselekvési tervről. Úton egy egységes uniós heaövezet felé – új döntések szükségeltetnek [COM/2016/0148 final](#)
- Report on the benefits of low VAT on job creation and competitiveness in the European Union, [HOTREC](#), 2017. április
- [2007. évi CXXVII. törvény](#) az általános forgalmi adóról
- Szállodaipari áfa-egyszeregy - TP 2014. december – [turizmus.com](#), 2014. december 15.
- Thurzó Katalin: Csökkenhet a szállodások áfája is – [Magyar Idők](#), 2017. április 10.
- 18 százalékos áfát javasol a fürdőszövetség – [turizmus.com](#), 2017. április 27.
- Fucskó Hajnalka: Pozitív folyamatokat gerjesztene a fürdők áfacsökkentése – [turizmus.com](#), 2017. május 14.
- Thurzó Katalin: Csökkenhet a szállodások áfája is – [Magyar Idők](#), 2017. április 10.